C/2025/4382

9.9.2025

P10_TA(2025)0051

Pokyny pro rozpočet na rok 2026 – oddíl III

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 2. dubna 2025 o obecných pokynech pro přípravu rozpočtu na rok 2026 – oddíl III – Komise (2024/2110(BUI))

(C/2025/4382)

Evropský parlament,

— s ohledem na článek 314 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“),

— s ohledem na článek 106a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii,

— s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 ([1]), na společné prohlášení dohodnuté v této souvislosti mezi Parlamentem, Radou a Komisí ([2]) a na související jednostranná prohlášení ([3]),

— s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2022/2496 ze dne 15. prosince 2022, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 ([4]),

— s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2024/765, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 ([5]) (revize VFR),

— s ohledem na svůj postoj ze dne 16. prosince 2020 k návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 ([6]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 15. prosince 2022 o navýšení víceletého finančního rámce na období 2021–2027: odolný rozpočet EU připravený na nové výzvy ([7]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 3. října 2023 o návrhu revize víceletého finančního rámce na období 2021–2027 v polovině období ([8]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 27. února 2024 o návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 ([9]),

— s ohledem na rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 ze dne 14. prosince 2020 o systému vlastních zdrojů Evropské unie a o zrušení rozhodnutí 2014/335/EU, Euratom ([10]),

— s ohledem na návrh rozhodnutí Rady, kterým se mění rozhodnutí (EU, Euratom) 2020/2053 o systému vlastních zdrojů Evropské unie (COM(2021)0570), který Komise předložila dne 22. prosince 2021, a na postoj Parlamentu k tomuto návrhu ze dne 23. listopadu 2022 ([11]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (přepracované znění) ([12]) (finanční nařízení),

([1]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([2]) Úř. věst. C 444 I, 22.12.2020, s. 4.
([3]) Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 252.
([4]) Úř. věst. L 325, 20.12.2022, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2496/oj.
([5]) Úř. věst. L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj.
([6]) Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 240.
([7]) Úř. věst. C 177, 17.5.2023, s. 115.
([8]) Úř. věst. C, C/2024/1195, 23.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1195/oj.
([9]) Úř. věst. C, C/2024/6751, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6751/oj.
([10]) Úř. věst. L 424, 15.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj.
([11]) Úř. věst. C 167, 11.5.2023, s. 162.
([12]) Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) ([13]),

— s ohledem na povinnosti EU vyplývající z Pařížské dohody a na její závazky na základě globálního rámce pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu,

— s ohledem na strategii EU pro rovnost žen a mužů 2020–2025,

— s ohledem na své usnesení ze dne 10. května 2023 o dopadu zvýšení výpůjčních nákladů Nástroje Evropské unie na podporu oživení na rozpočet EU na rok 2024 ([14]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie ([15]),

— s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázni, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů ([16]),

— s ohledem na interinstitucionální vyhlášení evropského pilíře sociálních práv ([17]) dne 13. prosince 2017,

— s ohledem na souhrnný rozpočet Evropské unie na rozpočtový rok 2025 ([18]) a na společná prohlášení dohodnutá mezi Parlamentem, Radou a Komisí, jež jsou k němu připojena,

— s ohledem na zprávu Enrica Letty nazvanou „Much more than a market“ (Mnohem více než jen trh), která byla předložena Evropskému parlamentu dne 21. října 2024,

— s ohledem na zprávu Maria Draghiho nazvanou „The future of European competitiveness“ (Budoucnost evropské konkurenceschopnosti), která byla předložena Evropskému parlamentu dne 17. září 2024,

— s ohledem na zprávu Sauliho Niinistöa nazvanou „Safer together – Strengthening Europe's civilian and military preparedness and readiness“ (Společně bezpečnější – posílení civilní a vojenské připravenosti a pohotovosti Evropy), která byla předložena Evropskému parlamentu dne 14. listopadu 2024,

— s ohledem na Kompas konkurenceschopnosti EU, který dne 29. ledna 2025 představila předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová,

— s ohledem na společnou bílou knihu ze dne 19. března 2025 o evropské obranné připravenosti, která poskytuje rámec pro plán ReArm Europe (JOIN(2025)0120),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. února 2025 nazvané „Sdělení o Dohodě o čistém průmyslu: společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace“ (COM(2025)0085),

— s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 26. února 2025, kterým se mění nařízení (EU) 2015/1017, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695 a (EU) 2021/1153, pokud jde o zvýšení účinnosti záruky EU podle nařízení (EU) 2021/523 a zjednodušení požadavků na podávání zpráv (COM(2025)0084),

— s ohledem na závěry Rady ze dne 18. února 2025 o rozpočtových pokynech pro rok 2026,

— s ohledem na článek 95 jednacího řádu,

— s ohledem na stanoviska Výboru pro zahraniční věci, Výboru pro dopravu a cestovní ruch, Výboru pro regionální rozvoj a Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova,

([13]) Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.
([14]) Úř. věst. C, C/2023/1084, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1084/oj.
([15]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj.
([16]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([17]) Úř. věst. C 428, 13.12.2017, s. 10.
([18]) Úř. věst. L, 2025/31, 27.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2025/31/oj.

— s ohledem na dopisy Výboru pro rozpočtovou kontrolu, Výboru pro životní prostředí, klima a bezpečnost potravin, Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, Výboru pro kulturu a vzdělávání a Výboru pro ústavní záležitosti,

— s ohledem na zprávu Rozpočtového výboru (A10-0042/2025),

Rozpočet na rok 2026: budování odolné, udržitelné a prosperující budoucnosti pro Evropu

1. poukazuje na předpokládaný hospodářský růst na rok 2025 a 2026 v rámci EU ([19]), který má doprovázet snižování inflace; bere však na vědomí nejistotu vyplývající z útočné války Ruska proti Ukrajině, která přímo ohrožuje bezpečnost EU, a ze zhoršujících se dopadů změny klimatu a krize v oblasti biologické rozmanitosti, které se projevují také častějšími a intenzivnějšími přírodními katastrofami, přičemž tuto nejistotu ještě zesilují nové závažné geopolitické změny a oslabování mezinárodního řádu založeného na pravidlech, zvýšené bezpečnostní hrozby a nárůst globálního protekcionismu; zdůrazňuje, že v této stále nestabilnější situaci je naprosto nezbytné, aby EU zvýšila své obranné a bezpečnostní schopnosti, sociální, hospodářskou a územní soudržnost a politickou a strategickou autonomii, snížila svou závislost, posílila konkurenceschopnost a zajistila pro tento kontinent a jeho obyvatele, kteří se v současnosti potýkají se stále vyššími životními náklady, prosperující budoucnost;

2. je odhodlán zajistit, že rozpočet na rok 2026 tím, že se zaměří na strategickou připravenost a bezpečnost, hospodářskou konkurenceschopnost a odolnost, udržitelnost, klima, jakož i na posílení jednotného trhu, poskytne lidem v EU spolehlivý ekosystém a bude plnit jejich priority, čímž posílí sociálně spravedlivou a prosperující Evropu; zdůrazňuje, že je nutné dále investovat do bezpečnosti a obrany, výzkumu, inovací, malých a středních podniků, zdravotnictví, energetiky, migrace, jakož i ochrany pozemních a námořních hranic, inkluzivní digitální a ekologické transformace, vytváření pracovních míst a zajištění příležitostí pro mladé lidi; trvá na tom, aby to bylo doprovázeno zjednodušením administrativy, jak je uvedeno v Kompasu konkurenceschopnosti; trvá na tom, že rozpočet EU je největším investičním nástrojem s pákovým efektem, který doplňuje vnitrostátní rozpočty a umožňuje tak EU, aby se orientovala v komplexním prostředí rychle se měnícího světa a zároveň svým obyvatelům zajistila prosperitu, sociální soudržnost a stabilitu; je pevně přesvědčen o tom, že EU by měla tento pákový efekt maximálně využít k podpoře cílů Unie a tvorby jejích politik a také soukromých investic;

Investice do solidního, udržitelného a odolného hospodářství

3. je pevně přesvědčen, že skutečné odolnosti a udržitelnosti hospodářství lze v EU dosáhnout navýšením veřejných a soukromých investic, posílením inovací a podporou konkurenceschopnosti, mimo jiné řešením nedostatku dovedností a podporou většího podílu průmyslové výroby v Evropě jako zdroje silného hospodářského růstu a kvalitních pracovních míst, což by bylo zárukou strategické autonomie Unie, a rovněž by se tím zajistilo, že EU bude i nadále dynamická a bude se s ohledem na celosvětové výzvy, narušení a nestabilní situaci spoléhat sama na sebe; zdůrazňuje, že je třeba podporovat inovace, dát prioritu vzdělávání, snižovat náklady a administrativní zátěž a posilovat jednotný trh, zejména v oblasti služeb;

4. znovu v této souvislosti zdůrazňuje, že z hlediska dosažení úspěchu EU v oblasti špičkového průmyslu a nových čistých a udržitelných technologií mají i nadále zásadní význam výzkum a inovace; připomíná dlouhodobý cíl zvýšit investice do výzkumu a inovací na 3 % hrubého domácího produktu (HDP); vyzývá proto k navýšení finančních prostředků v rámci programu Horizont Evropa tak, aby to umožnilo financovat alespoň 50 % veškerých vynikajících návrhů ve všech vědeckých oborech, aby výzkumní pracovníci i podniky, zejména malé a střední podniky, mohli uvádět na trh výsledky nového vývoje a dále se rozvíjet, aby se zajistil stabilní hospodářský růst a posílila konkurenceschopnost Unie v rámci celosvětové ekonomiky, čímž by se zabránilo tomu, aby aktéři odcházeli do konkurenčních regionů, a zároveň by se tím pro Evropu zajistila znalostní základna, kterou potřebuje k plnění závazků Zelené dohody pro Evropu;

([19]) Evropská komise: Generální ředitelství pro hospodářské a finanční záležitosti, *Evropský hospodářský výhled – podzim 2024*, Úřad pro publikace Evropské unie 2024.

5. zdůrazňuje, že je důležité zajistit cílenou podporu pro povzbuzení vzniku partnerství veřejného a soukromého sektoru a navýšené financování na podporu malých a středních podniků jakožto páteře evropského hospodářství a průkopníků inovací, a poukazuje na úlohu Evropské rady pro inovace, programu InvestEU a malých a středních podniků, které jsou součástí programu pro jednotný trh, při posilování postavení startupů a scaleupů inovativních podniků, podpoře jejich růstu a přispívání k tomu, aby ekonomika EU hrála v celosvětovém měřítku větší úlohu; vyjadřuje znepokojení nad tím, že podle průběžného hodnocení programu InvestEU může dojít k tomu, že bez navýšení rozpočtu budou finanční prostředky na mnoho finančních produktů do konce roku 2025 vyčerpány; bere na vědomí návrh Komise v tomto ohledu; poukazuje dále na důležitost programu pro jednotný trh pro využívání veškerého potenciálu přeshraničních možností EU;

6. zdůrazňuje, že modernizace hospodářství bude vyžadovat kombinování veřejných a soukromých investic; zdůrazňuje v této souvislosti, že je nezbytné, aby soukromé investice maximalizovaly pákový efekt veřejných výdajů; připomíná, že toto úsilí by mělo vést ke zjednodušení a snížení finanční zátěže malých a středních podniků v EU při současném zachování norem EU;

7. podotýká, že je naléhavě nutné dále uspíšit digitální a ekologickou transformaci coby katalyzátoru ekonomiky orientované na budoucnost a účinně využívající zdroje, která bude pro inovativní podniky i nadále atraktivní a která bude založena na tržně orientovaných investicích, vytvářet kvalitní pracovní místa a nikoho nebude opomíjet; je zastáncem významných investic do moderní digitální infrastruktury, která by se zakládala na dobře regulované, na člověka orientované a důvěryhodné umělé inteligenci a kybernetické bezpečnosti; zdůrazňuje, že je třeba zlepšit základní digitální dovednosti občanů tak, aby odpovídaly potřebám podniků a aby byli občané schopni se vypořádat s dezinformacemi; dále zdůrazňuje, že je třeba zvýšit odolnost unijní demokracie v boji proti nepřátelskému zahraničnímu vměšování;

8. uznává strategickou hodnotu transevropské dopravní sítě (TEN-T) a Nástroje pro propojení Evropy z hlediska jejího přispění k hospodářským, sociálním a klimatickým cílům přeshraniční dopravní infrastruktury EU; vyzývá k rozšíření sítě, zejména do kandidátských zemí a směrem ke strategickým partnerům EU, pokud jde o strategii EU pro udržitelnou a inteligentní mobilitu a doplňkovost mezi TEN-T a transevropskými energetickými sítěmi (TEN-E);

Připravenější Unie schopná účinně reagovat na krize

9. zdůrazňuje, že je nutné rozšířit schopnosti EU v oblasti bezpečnosti a obrany, aby bylo možné vytvořit skutečnou obrannou unii a lépe se připravit na bezprecedentní geopolitické výzvy a nové hybridní bezpečnostní hrozby a reagovat na ně; vyzdvihuje zásadní úlohu společných investic, výzkumu, výroby a mechanismů zadávání veřejných zakázek, a to i v oblasti nových přelomových technologií podporujících nezávislý obranný průmysl EU; domnívá se, že v oblasti bezpečnostní a obranné spolupráce existuje přidaná hodnota EU, která nejen zvyšuje bezpečnost Evropy a jejích obyvatel, ale vede také k větší efektivitě, potenciálním úsporám, vytváření kvalitních pracovních míst a větší strategické autonomii; vyzývá proto k okamžitému navýšení a mnohem lepší koordinaci výdajů na obranu ze strany členských států; zdůrazňuje zejména, že je třeba poskytnout odpovídající zdroje na inovace a posílení vojenských schopností členských států, jakož i jejich interoperability; v souladu s plánem Komise „ReArm Europe“ bere na vědomí její výzvu adresovanou Evropské investiční bance (EIB) a dalším mezinárodním finančním institucím a soukromým bankám v Evropě, aby aktivněji investovaly do evropského obranného průmyslu, přičemž budou chránit své operace a finanční kapacity; připomíná, že je důležité investovat do vybavení dvojího užití a rozvíjet je, a zvláště posilovat vojenskou mobilitu EU, pokud jde o financování dopravní infrastruktury dvojího užití podél prioritních os; vyzývá Komisi, aby s ohledem na mezeru ve financování vojenské mobility posoudila možnost využívat k tomuto účelu výzvy k podávání návrhů v rámci dopravního programu Nástroje pro propojení Evropy; zdůrazňuje, že je naléhavě nutné posílit schopnosti EU v oblasti kybernetické bezpečnosti za účelem boje proti hybridní válce;

10. připomíná úlohu kosmického programu EU při zvyšování strategické bezpečnosti Unie prostřednictvím celé škály civilních a vojenských aplikací; zdůrazňuje, že silné evropské kosmické odvětví má zásadní význam pro evropskou bezpečnost, otevřenou strategickou autonomii, bezpečnou konektivitu, ochranu kritické infrastruktury a pokrok v oblasti souběžné ekologické a digitální transformace, a je proto nutné, aby mu byly poskytnuty dostatečné zdroje;

11. zdůrazňuje, že s ohledem na nové výzvy v oblasti vnitřní a vnější bezpečnosti je důležité zajistit řádné provádění Paktu o migraci a azylu v plném souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv a dodržovat zásady solidarity a spravedlivého sdílení odpovědnosti; zdůrazňuje, že účinná správa a ochrana vnějších i vnitřních pozemních, vzdušných i námořních hranic EU má zásadní význam pro zachování svobod schengenského prostoru i pro bezpečnost EU a jejích občanů; zdůrazňuje, že je třeba lépe chránit jednotlivce tím, že se zabrání obchodování s lidmi, a poskytovat větší podporu prohlubování přeshraniční spolupráce mezi členskými státy a Unií v boji proti terorismu, organizovanému zločinu, pašování drog a zločineckým sítím, zejména těm, které jsou zapojeny do převaděčství migrantů a obchodování s lidmi, s cílem posílit vymáhání práva a reakci justice na tyto zločinecké sítě a podporovat členské státy, které čelí hybridním hrozbám, zejména účelovému využívání migrantů na hranicích Unie, jak je definováno v nařízení o řešení krizových situací ([20]);

12. vyjadřuje hluboké znepokojení nad skutečností, že Komise financovala nebo spolufinancovala kampaně na podporu nošení závoje, které například tvrdí, že „svoboda je v hidžábu“; zdůrazňuje, že rozpočet Unie již budoucí kampaně, jež by nošení závoje přímo či nepřímo propagovaly, financovat nesmí;

13. připomíná zásadní úlohu, kterou při ochraně vnějších hranic hrají Fond pro integrovanou správu hranic, Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (NSHV) a Azylový, migrační a integrační fond; dále vyzývá k dostatečnému financování kapacit v oblasti ochrany hranic jakožto základní součásti komplexní migrační politiky, včetně fyzické infrastruktury, budov, vybavení, systémů a služeb požadovaných na hraničních přechodech, jak je stanoveno v příloze III nařízení o NSHV ([21]), a ke splnění požadavků týkajících se podmínek přijímání, integrace, navracení a zpětného přebírání osob; znovu potvrzuje, že dohody o spolupráci s třetími zeměmi v oblasti migrace a azylového řízení prováděné v plném souladu s mezinárodním právem mohou přispět k prevenci nelegální migrace a boji proti ní a posilování bezpečnosti hranic;

14. je si vědom toho, že společná zemědělská politika (SZP) je jednou z klíčových strategických oblastí evropské politiky zaměřené na zajištění potravinové bezpečnosti a větší autonomie EU, pokud jde o produkci kvalitních a cenově dostupných potravin; zdůrazňuje klíčovou úlohu SZP při zajišťování důstojného příjmu pro zemědělce v EU i produktivního, konkurenceschopného a udržitelného evropského zemědělství; vyjadřuje politování nad tím, že přímé platby se v reálných hodnotách výrazně snížily v důsledku inflace, zatímco administrativní zátěž zemědělců se zvýšila kvůli nahromadění byrokracie; naléhavě vyzývá Komisi, aby tuto administrativní zátěž zmírnila, avšak současně zachovala přísné produkční normy i požadavek provádět právní předpisy EU; vyzývá k poskytnutí odpovídajících zdrojů a k ochraně přímých plateb, aby se zemědělci mohli lépe vyrovnávat s dopady inflace, náklady na pohonné hmoty, změnami na celosvětovém potravinovém trhu a s nepříznivými klimatickými jevy, které mají dopad na zemědělskou produkci a ohrožují potravinové zabezpečení, a to i v nejvzdálenějších regionech; v této souvislosti vyzdvihuje úlohu zemědělské rezervy; zdůrazňuje, že je třeba pomáhat malým a středním zemědělským podnikům a novým a mladým zemědělcům prostřednictvím podpory generační obměny a zajištěním trvalé podpory propagace zemědělských produktů z EU; zdůrazňuje, že je třeba odpovídajícím způsobem podporovat výzkum a inovace usilující o větší udržitelnost zemědělského odvětví, včetně řízení vodních zdrojů, a to zvláště prostřednictvím programu Horizont Evropa, aniž by však došlo k omezení evropské zemědělské produkce, přičemž je nutné zabránit tomu, aby evropští zemědělci čelili nekalé konkurenci dovážených produktů, které nesplňují naše normy; vítá skutečnost, že Komise připravuje druhý balíček zjednodušujících opatření; zdůrazňuje, že potravinové zabezpečení je zásadním prvkem geopolitické stability;

15. poukazuje na strategickou úlohu rybářství a akvakultury a na to, že je nutné je přiměřeně finančně podporovat; uznává, že společná rybářská politika zajišťuje rybářům stabilní příjem a dlouhodobou budoucnost, neboť přispívá k ochraně udržitelných mořských ekosystémů, které jsou klíčové pro konkurenceschopnost tohoto odvětví; trvá na tom, že je třeba věnovat zvláštní pozornost rybářskému loďstvu EU s cílem zvýšit bezpečnost, mimo jiné prostřednictvím boje proti nezákonnému rybolovu a zlepšení pracovních podmínek, energetické účinnosti a udržitelnosti, jakož i prostřednictvím obnovy tohoto loďstva; znovu zdůrazňuje, že Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond by měl za účelem prosazování inkluzivní, diverzifikované a udržitelné modré ekonomiky

([20]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1359 ze dne 14. května 2024 o řešení krizových situací a situací zásahu vyšší moci v oblasti migrace a azylu a o změně nařízení (EU) 2021/1147 (Úř. věst. L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

([21]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1148 ze dne 7. července 2021, kterým se jako součást Fondu pro integrovanou správu hranic zřizuje Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 251, 15.7.2021, s. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1148/oj).

podporovat politiku lidských zdrojů, která bude schopná řešit budoucí výzvy; vyjadřuje znepokojení nad dopadem konce přechodného období brexitu v červnu 2026 na odvětví rybolovu a akvakultury;

16. poukazuje na to, že na konci roku 2023 bylo chudobou nebo sociálním vyloučením ohroženo přibližně 20 milionů dětí, což je zhruba čtvrtina všech dětí v EU; domnívá se proto, že rozpočet EU musí v souladu s evropskou zárukou pro děti intenzivněji bojovat proti chudobě dětí, včetně migrujících dětí, dětí se zdravotním postižením a dětí v tíživých rodinných podmínkách; opakuje své dřívější výzvy, aby finanční krytí ESF+ zahrnovalo zvláštní a významný rozpočet na boj proti dětské chudobě;

17. zdůrazňuje, že pro EU má i nadále zásadní význam zvyšování energetické účinnosti a nezávislosti; poukazuje na úlohu EU, pokud jde o zajišťování bezpečnosti dodávek energie a pomáhání domácnostem, zemědělcům a podnikům při zmírňování volatility cen a vyrovnávání se s rozdíly v cenách ve srovnání se zbytkem světa; vyzývá proto k dodatečným investicím do kritické infrastruktury a konektivity, včetně rozsáhlých přeshraničních elektrizačních soustav a vodíkové infrastruktury pro těžko dekarbonizovatelná odvětví, které jsou základním předpokladem dekarbonizace evropského průmyslu, do nízkouhlíkových a obnovitelných zdrojů energie a konektivity, zejména prostřednictvím řádného financování Nástroje pro propojení Evropy, jakož i do energetické účinnosti; zdůrazňuje, že je nutné, aby se evropská infrastruktura v rámci přechodu na čisté a moderní hospodářství přizpůsobila budoucím energetickým požadavkům; zdůrazňuje, že je důležité investovat do nových kapacit propojovacích vedení pro obchod s elektřinou a do jejich rozšíření a modernizace, zejména do přeshraničních kapacit, aby bylo dosaženo plně integrovaného trhu EU s energií, který posílí bezpečnost diverzifikovaných evropských dodávek energie a odolnost vůči narušování energetického trhu, sníží vnější závislost, a v konečném důsledku zaručí cenově dostupnou a udržitelnou energii pro občany a podniky v EU; v tomto ohledu zdůrazňuje, že je třeba posílit spolupráci s Afrikou;

18. v této souvislosti připomíná současnou krizi v oblasti bydlení v Evropě, včetně nedostatku důstojného a cenově dostupného bydlení; vyzývá proto, aby byly s využitím kombinace zdrojů financování, včetně EIB a národních podpůrných bank, provedeny rychlé dodatečné investice do oblastí s pozitivním dopadem na snižování životních nákladů domácností, zlepšování energetické účinnosti budov a zavádění obnovitelných zdrojů energie; vyzývá ke koordinovanému přístupu na úrovni EU, který bude při řešení této naléhavé výzvy respektovat zásadu subsidiarity, prosazovat osvědčené postupy a účinně využívat všechny relevantní mechanismy financování;

19. je velmi znepokojen závažnými dopady změny klimatu a krize v oblasti biologické rozmanitosti v Evropě i na celém světě i skutečností, že rok 2024 byl vyhodnocen jako nejteplejší dosud zaznamenaný rok na naší planetě; požaduje, aby byly programu LIFE poskytnuty dostatečné finanční prostředky na financování projektů souvisejících s klimatem a životním prostředím, a to i v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, a větší rozpočtovou flexibilitu, která by umožňovala adekvátně reagovat na přírodní katastrofy v EU; s politováním konstatuje, že rostoucí počet přírodních katastrof má za následek vysoký počet obětí a dlouhodobé ničivé dopady na občany, zemědělce a podniky usazené a působící v dotčených regionech, jakož i na postižené ekosystémy; vyzývá k navýšení finančních prostředků určených pro Fond solidarity EU, nástroj RESTORE (regionální mimořádná podpora na rekonstrukci) a mechanismus civilní ochrany EU, včetně navýšení zásob v systému rescEU, což jsou vše nástroje umožňující nákladově efektivnější budování kapacit, s cílem poskytovat členským státům rychlou a účinnou podporu ve velmi závažných krizových situacích; bere na vědomí ústřední úlohu EU při zajišťování koordinace a větší připravenosti členských států a jejich kapacit, pokud jde o okamžitou reakci na rozsáhlé mimořádné situace se závažnými důsledky, a její přidanou hodnotu pro členské státy i občany; v této souvislosti zdůrazňuje, že mechanismus civilní ochrany EU je hmatatelným vyjádřením evropské solidarity a posiluje úlohu EU v oblasti reakce na krize; bere na vědomí, že Fond solidarity Evropské unie ani žádný jiný fond nemůže sám o sobě plně kompenzovat stále častější a závažnější extrémní povětrnostní jevy způsobené změnou klimatu, a to dnes ani v budoucnu; zdůrazňuje, že je třeba investovat do opatření v oblasti připravenosti, prevence a adaptace a tato opatření upřednostňovat, přičemž je nutné dávat přednost řešením založeným na přírodě; zdůrazňuje, že musí být zajištěno, aby výdaje Unie přispívaly ke zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se této změně a k budování infrastruktury pro vodohospodářskou odolnost; zdůrazňuje, že tyto investice jsou mnohem nižší než náklady vyplývající z nečinnosti v oblasti klimatu;

Rozšiřování možností občanů v dynamické společnosti

20. trvá na tom, že průběžné investice do programu EU pro zdraví a do klastru „Zdraví“ v rámci programu Horizont Evropa mají zásadní význam pro zlepšování zdraví a připravenosti na budoucí zdravotní krize, což vede k lepšímu zdravotnímu stavu občanů EU; zdůrazňuje, že má-li být dopad co největší, jsou nutné investice do zdravotnictví; zdůrazňuje svou podporu ucelenému regulačnímu a finančnímu přístupu k vědám o živé přírodě a k biotechnologickému ekosystému v Evropě, včetně vytvoření špičkových evropských klastrů excelence, coby ústřednímu pilíři silnější evropské zdravotní unie, k němuž by měl být připojen evropský plán pro kardiovaskulární onemocnění a životní styl, který se zaměří na primární a sekundární prevenci jako na klíčové cíle pro prodloužení střední délky života v EU; zdůrazňuje, že je třeba vytvořit vstřícnější systém péče, který umožní reagovat na demografické výzvy a stárnutí obyvatelstva; znovu vyjadřuje svou podporu Evropskému plánu boje proti rakovině a poukazuje na význam evropských investic do boje proti dětským onemocněním, vzácným onemocněním a antimikrobiální rezistenci; znovu poukazuje na význam genderového aspektu zdraví, včetně sexuálního a reprodukčního zdraví a přístupu ke službám; je velmi znepokojen současnou krizí v oblasti duševního zdraví v Evropě, která postihuje zejména mladou generaci a kterou ještě zhoršily nedávné globální události, což vyžaduje přijetí okamžitých opatření; zdůrazňuje, že je třeba zabránit nedostatku kriticky důležitých léčivých přípravků, lékařských protiopatření a zdravotnických pracovníků, jemuž čelí některé členské státy; v této souvislosti vyzývá k lepší koordinaci na úrovni EU a ke společnému zadávání veřejných zakázek na léčivé přípravky za účelem snížení nákladů;

21. zdůrazňuje, že je důležité investovat do mladé generace, která je hlavním hybatelem změn a pokroku, a do jejích dovedností zajištěním jejího přístupu ke kvalitnímu vzdělávání; považuje za zásadní, aby měli všichni studenti v každém členském státě EU bez rozdílu plný přístup k programu Erasmus+, a poukazuje na zásadní úlohu tohoto programu, pokud jde o usnadňování kulturní výměny, posilování evropské identity a podporu míru prostřednictvím vzájemného porozumění a spolupráce, což z něj činí jeden ze základních kamenů evropské integrace a jednoty; připomíná, že je třeba řešit nedostatek dovedností, odliv mozků a korelaci mezi potřebami trhu a dovednostmi; domnívá se, že má-li být pracovní síla v EU i v budoucnu konkurenceschopná, je třeba stanovit klíčové oblasti odborné přípravy a rekvalifikace; zdůrazňuje, že jsou nutné další investice do modernizace vzdělávacích systémů Unie, tak aby byly připraveny na digitální a ekologickou transformaci a nabízely programy na podporu talentů a pobídky pro mladé podnikatele; poukazuje v této souvislosti na význam dostatečných finančních zdrojů pro programy EU, jako je Evropský sociální fond plus, Erasmus+ a Evropský sbor solidarity, které se ukázaly jako vysoce účinné, pokud jde o pomoc při dosahování vysoké míry zaměstnanosti a spravedlivé sociální ochrany a rozšiřování vzdělávání a odborné přípravy v celé Unii, jakož i o podporu nových pracovních příležitostí, dovedností, zapojení mládeže a rovných příležitostí pro všechny; vyzývá Komisi, aby udělala vše pro to, aby program Erasmus+ zůstal i nadále otevřený všem vysokoškolským studentům, a to i v Maďarsku;

22. připomíná, že rodiny jsou hlavním pilířem, který nese zátěž spojenou se sociálními výdaji v EU, zejména rodiny s dětmi v jejich péči; rodiny jsou zároveň také těmi, kdo nejvíce trpí důsledky po sobě jdoucích hospodářských krizí, které jsme za posledních 15 let utrpěli; ze všech těchto důvodů zdůrazňuje, že jim musí být věnována zvláštní pozornost v příslušných aspektech rozpočtu EU a priorit evropského pilíře sociálních práv;

23. připomíná úlohu rozpočtu EU při plnění cílů evropského pilíře sociálních práv; zdůrazňuje úlohu rozpočtu EU, pokud jde o přispění k iniciativám, které posilují sociální dialog a usnadňují mobilitu pracovních sil, a to i v podobě odborné přípravy, vytváření sítí a budování kapacit;

24. poukazuje na stále větší hrozby a nebezpečí vyplývající z organizovaných a cílených dezinformačních kampaní podrývajících evropskou demokracii, které proti EU vedou zahraniční subjekty; požaduje, aby byly v roce 2026 uvolněny prostředky ze všech příslušných programů Unie, včetně programu Kreativní Evropa, na financování opatření, která prosazují inkluzivní digitální a mediální gramotnost, zejména mladých lidí, bojují proti dezinformacím, potírají nenávistné verbální projevy na internetu a extremistický obsah a současně podporují aktivní účast občanů na demokratických procesech a chrání svobodu a pluralitu sdělovacích prostředků v zájmu dobré kulturní odolnosti, což má vše zásadní význam pro prosperující demokracii; vyjadřuje politování nad nedávnými rozhodnutími vlády USA ukončit financování Rádia Svobodná Evropa / Rádia Svoboda a Hlasu Ameriky a vyzývá Komisi a členské státy, aby s ohledem na tento vývoj zvážily všechny možnosti, jak těmto sdělovacím prostředkům zajistit další finanční prostředky;

25. vyzývá Komisi, aby navýšila finanční prostředky EU na ochranu občanů všech náboženských vyznání a veřejných prostranství před teroristickými hrozbami a boj proti radikalizaci a teroristickému obsahu na internetu, jakož i na potírání nenávistných verbálních projevů a rostoucího antisemitismu, nenávisti vůči křesťanům a muslimům a rasismu;

26. vyjadřuje politování nad rostoucím počtem trestných činů z nenávisti namířených proti křesťanům a jiným náboženským komunitám; připomíná, že křesťané jsou nejpronásledovanější náboženskou komunitou na světě; dále naléhavě vyzývá Komisi, aby vyčlenila finanční prostředky na předcházení útokům na náboženské komunity, a zejména na křesťanské a židovské komunity, které byly v posledních měsících terčem útoků v Evropě; naléhavě vyzývá Komisi, aby upřednostňovala ochranu občanů a všech náboženských komunit a podporovala boj proti teroristickým hrozbám, přičemž se zaměří zvláště na radikalizaci a teroristický obsah na internetu;

27. vyzývá Komisi, aby zajistila rychlé, úplné a řádné provádění a důsledné prosazování nařízení o digitálních službách ([22]), nařízení o digitálních trzích ([23]) a aktu o umělé inteligenci ([24]), a to i přidělením dostatečných lidských zdrojů; zdůrazňuje, že je důležité bojovat proti zahraničnímu vměšování, řešit nebezpečí neobjektivních algoritmů a zajistit transparentnost, odpovědnost a integritu digitálního veřejného prostoru;

28. vyzdvihuje přidanou hodnotu programů financování v oblasti demokracie, práv a hodnot; připomíná, že rozpočet EU hraje významnou úlohu při prosazování evropských hodnot zakotvených v článku 2 Smlouvy o Evropské unii a při podpoře klíčových zásad demokracie, právního státu, solidarity, inkluzivity, spravedlnosti, nediskriminace a rovnosti, včetně rovnosti žen a mužů; znovu navíc potvrzuje, že program Občané, rovnost, práva a hodnoty, a zejména pak jeho složka Hodnoty Unie, hraje zásadní úlohu při prosazování evropských hodnot, práv občanů a genderové rovnosti, což vede k zachování a dalšímu rozvoji otevřené, demokratické, rovné a inkluzivní společnosti, která je založena na právech a zásadách právního státu; zdůrazňuje, že je třeba přijmout cílená opatření k řešení genderových rozdílů a k podpoře rovných příležitostí prostřednictvím finančních prostředků EU; zdůrazňuje, že podpora investigativní žurnalistiky dostatečnými zdroji je strategickou investicí do demokracie, transparentnosti a sociální spravedlnosti; znovu připomíná význam programu Daphne a programu Rovnost a práva a zdůrazňuje, že by měly být vyčleněny nezbytné zdroje na boj proti všem formám diskriminace a všem formám násilí;

29. zdůrazňuje cennou práci odvedenou v rámci složky Hodnoty Unie, která mimo jiné zahrnuje poskytování přímého financování organizacím občanské společnosti, které jsou klíčovými aktéry v dynamických demokraciích; zdůrazňuje, že občané a organizace občanské společnosti prosazující vůli a zájmy občanů jsou jádrem evropské demokracie; v tomto ohledu zdůrazňuje, že všechny programy EU a navýšené financování jsou důležité pro podporu skutečného zapojení občanské společnosti, zejména v situaci, kdy mezinárodní partneři EU snižují financování občanské společnosti;

30. žádá, aby byla v plném rozsahu neprodleně provedena dohoda, kterou se zřizuje interinstitucionální orgán pro etické normy pro členy orgánů a poradních institucí uvedených v článku 13 Smlouvy o Evropské unii; domnívá se, že s ohledem na korupční skandál společnosti Huawei je mimořádně naléhavé, aby tento orgán bezodkladně zahájil svou činnost; zavazuje se, že mu poskytne nezbytné finanční a lidské zdroje, aby mohl plnit svůj mandát a řádně provádět svěřené úkoly;

([22]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (Úř. věst. L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

([23]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1925 ze dne 14. září 2022 o spravedlivých trzích otevřených hospodářské soutěži v digitálním odvětví a o změně směrnic (EU) 2019/1937 a (EU) 2020/1828 (Úř. věst. L 265, 12.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

([24]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci a mění nařízení (ES) č. 300/2008, (EU) č. 167/2013, (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 a (EU) 2019/2144 a směrnice 2014/90/EU, (EU) 2016/797 a (EU) 2020/1828 (Úř. věst. L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

31. domnívá se, že pro stabilitu Unie, dosažení jejího pokroku a pro to, aby občané v Unii věřili, je zásadně důležité zajistit řádné využívání jejích finančních prostředků a přijmout veškerá opatření na ochranu finančních zájmů Unie, zejména při uplatňování principu podmíněnosti dodržováním zásad právního státu; zdůrazňuje nepopiratelnou vazbu mezi dodržováním zásad právního státu a efektivním plněním rozpočtu Unie v souladu se zásadami řádného finančního řízení podle finančního nařízení; opakuje, že podle nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu ([25]) nesmí uložení vhodných opatření ovlivnit povinnosti vlád provádět program nebo fond dotčený tímto opatřením, zejména pak povinnosti, které mají vůči konečným příjemcům; trvá proto na tom, že v případech porušování zásad právního státu vládami členských států by Komise měla prozkoumat alternativní způsoby plnění rozpočtu, včetně posouzení možnosti přesměrovat zdroje na přímo nebo nepřímo řízené programy, s cílem zajistit, aby místní a regionální orgány, občanská společnost a další příjemci mohli i nadále využívat finanční prostředky Unie, aniž by bylo oslabeno uplatňování nařízení; zdůrazňuje úlohu Evropského účetního dvora a to, že je soustavně aktivní při obraně transparentnosti, odpovědnosti a přísného dodržování předpisů týkajících se všech fondů a programů;

Silná Unie v měnícím se světě

32. podotýká, že vzhledem k eskalaci globálních konfliktů, ke změně geopolitické situace a snahám cizích států o ovlivnění situace na celém světě, a zejména s ohledem na vývoj, pokud jde o jiné globální poskytovatele pomoci, je stále více nezbytné zachovat a posílit přítomnost EU na celosvětové scéně; zdůrazňuje, že k dosažení tohoto cíle potřebuje Unie dostatečné finanční prostředky a zdroje, jedině tak totiž bude moci podniknout potřebné kroky, např. v reakci na závažné krize ve svém sousedství a ve světě, a to zejména s ohledem na náhlý pokles mezinárodního financování; zdůrazňuje význam programu humanitární pomoci a vyjadřuje politování nad tím, že navyšování zdrojů neodpovídá rekordně vysokým potřebám; zdůrazňuje, že je třeba posílit úlohu EU jako předního humanitárního aktéra a zároveň účinně řešit vznikající krize, zejména v regionech, které čelí vleklým konfliktům, vysídlování, nedostatku potravin a přírodním katastrofám; zdůrazňuje, že Unie rovněž potřebuje dostatečné zdroje, aby mohla dlouhodobě investovat do budování globálních partnerství, a poukazuje na význam případné účasti třetích zemí na programech Unie;

33. zdůrazňuje, že po zahájení nezákonné, nevyprovokované a bezdůvodné agresivní války Ruska proti Ukrajině došlo k dramatické změně bezpečnostní situace v EU a k nepředvídatelným změnám v politice jejích hlavních spojenců; připomíná, že je důležité zajistit větší bezpečnost občanů a dosáhnout účinnosti v oblasti obrany a strategické autonomie, a to na základě komplexního přístupu k bezpečnosti, který by se vztahoval na vojenské a civilní schopnosti, vnější vztahy a vnitřní bezpečnost; zdůrazňuje, že Fond pro vnitřní bezpečnost je důležitý pro zajištění financování boje proti zvýšené míře závažné organizované trestné činnosti s přeshraničním rozměrem a kyberkriminality; uznává, že zvýšené výdaje na obranu vyvíjejí tlak na vnitrostátní rozpočty členských států; zdůrazňuje, že je důležité, aby členské státy zvýšili své úsilí a navýšili financování, pokud jde o jejich obranné schopnosti, a to soudržným a doplňkovým způsobem v souladu s pokyny NATO;

34. zdůrazňuje, že kromě obrovských obětí, které přinášejí obyvatelé Ukrajiny odolávající útočné válce Ruska ve jméně naší společné evropské bezpečnosti, má tato válka i značné hospodářské a sociální důsledky pro obyvatele celé Evropy; připomíná, že některé členské státy, zejména ty, které sdílí pozemní hranici s Ruskem nebo Běloruskem v oblasti Baltu, a členské státy nacházející se v první linii, a zranitelná hospodářská odvětví musejí i nadále čelit důsledkům ruské války a zaslouží si v duchu unijní solidarity podporu v oblastech, jako je zemědělství, infrastruktura a vojenská mobilita;

([25]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie (Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

35. důrazně opakuje, že bezpodmínečně a plně podporuje Ukrajinu v jejím boji za svobodu a demokracii proti ruské agresi, v době, kdy válka na půdě Ukrajiny trvá už více než tři roky; zdůrazňuje, že je i nadále zapotřebí zajistit vysokou míru financování, mj. ve formě humanitární pomoci a prostředků na opravu kritické infrastruktury, a že je třeba zvýšit kapacitu tras solidarity mezi EU a Ukrajinou; vítá, že Komise a členské státy obnovily a posílily svůj záměr pracovat jednotně na řešení naléhavých obranných potřeb Ukrajiny a dále podporovat ukrajinské hospodářství tím, že jí budou poskytovat pravidelnou a předvídatelnou finanční podporu a usnadňovat investiční příležitosti; vítá dohodu s Radou o makrofinanční pomoci Ukrajině ve výši až 35 miliard EUR, kdy budou využity výnosy ze zmrazených ruských aktiv prostřednictvím nového mechanismu úvěrové spolupráce pro Ukrajinu na podporu obnovy, rekonstrukce a modernizace Ukrajiny a na podporu pokroku Ukrajiny na její cestě k přistoupení k EU; zdůrazňuje, že je důležité zajistit odpovědnost za nejzávažnější mezinárodní zločiny;

36. trvá na tom, že předvstupní finanční pomoc je přínosem jak pro země procesu rozšíření, tak i pro samotnou EU, jelikož vede v daném regionu k větší stabilitě; vítá provádění plánu růstu pro západní Balkán s cílem dále podpořit hospodářskou konvergenci zemí západního Balkánu s jednotným trhem EU prostřednictvím investic a růstu v tomto regionu; trvá na tom, že je třeba uvolnit nezbytné finanční prostředky na podporu procesu přistoupení Moldavska v souladu se závazkem EU k rozšíření a regionální stabilitě; zdůrazňuje úlohu Nástroje pro reformy a růst pro Moldavskou republiku a poukazuje na to, že je nezbytné zajistit dostatečné finanční zdroje pro jeho plné provádění; zdůrazňuje, že aby kandidátské země mohly provádět nezbytné reformy související s přistoupením, zejména pokud jde o právní stát, boj proti korupci a demokracii, posilovat svou odolnost a předcházet hybridním hrozbám a bojovat proti nim, je třeba jim v tomto ohledu poskytovat trvalou podporu; vyzývá Komisi, aby vyčlenila dodatečné finanční prostředky na podporu občanské společnosti a nezávislých mediálních organizací a novinářů;

37. zdůrazňuje navíc, že politika sousedství EU, jmenovitě její východní a jižní partnerství, přispívá k dosažení celkového cíle, kterým je zajištění větší stability, prosperity a odolnosti zemí sousedících s EU, a tím i větší bezpečnosti našeho kontinentu; zdůrazňuje proto, že je důležité navýšit rozpočtové položky pro jižní a východní sousedství s cílem podpořit politické, hospodářské a sociální reformy v těchto regionech, usnadnit mírové procesy a obnovu a poskytovat pomoc uprchlíkům, zejména zajištěním nepřetržitého, navýšeného a předvídatelného financování a průběžným prováděním na místě; připomíná, že EU musí i nadále zmírňovat další krize a pomáhat nejzranitelnějším skupinám obyvatelstva na celém světě prostřednictvím svého programu humanitární pomoci a také tím, že si zachová své globální postavení v rámci Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci, aby mohla podporovat řešení globálních výzev, prosazovat lidská práva, svobody a demokracii, budovat kapacity organizací občanské společnosti a plnit mezinárodní závazky Unie v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti, to vše v rámci komplexního systému monitorování a kontroly;

Průřezové záležitosti v rozpočtu na rok 2026

38. zdůrazňuje, že splácení výpůjčních nákladů Nástroje Evropské unie na podporu oživení (EURI) je právním závazkem EU, a je proto nediskreční; konstatuje, že výpůjční náklady závisejí na tempu vyplácení prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost a na proměnlivých výnosech dluhopisů na trhu, a jsou proto ze své podstaty zčásti nepředvídatelné a kolísavé; trvá proto na tom, že je nutné, aby Komise poskytovala spolehlivé, včasné a přesné informace o výpůjčních nákladech nástroje NextGenerationEU (NGEU), o očekávaném vyplácení prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost v rámci rozpočtového postupu a také o dostupných prostředcích ze zrušených závazků; očekává, že Komise při prezentaci návrhu rozpočtu aktualizuje předpověď týkající se zrušených závazků; připomíná, že všechny tři orgány souhlasí s tím, že výdaje k pokrytí nákladů na financování nástroje NGEU nemají za cíl snížit finanční prostředky pro programy a fondy EU;

39. připomíná, že podporuje pozměněné návrhy Komise, v nichž se zavádí nové vlastní zdroje; je velmi znepokojen tím, že v Radě nedošlo k žádnému pokroku, pokud jde o nové vlastní zdroje, zvláště pak s ohledem na rostoucí investiční a nepředvídané potřeby; domnívá se, že zavedení nových vlastních zdrojů v souladu s plánem uvedeným v interinstitucionální dohodě z roku 2020 má zásadní význam pro pokrytí výpůjčních nákladů NGEU a zároveň pro ochranu marží a mechanismů flexibility, které jsou k uspokojení výše uvedených potřeb nezbytné;

40. poukazuje znovu na to, že Parlament plně podporuje politiku soudržnosti a její klíčovou úlohu při plnění politických priorit EU a dosahování jejího všeobecného růstu; opakuje, že optimální přínos této politiky z hlediska občanů závisí na jejím účinném a včasném provádění; ve stejném duchu naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby urychlily provádění operačních programů financovaných v rámci sdíleného řízení a plánů pro oživení a odolnost, tak aby bylo zajištěno rychlé plnění rozpočtu a nedocházelo v posledních dvou letech platnosti VFR k hromadění nevyplacených finančních prostředků, čehož lze dosáhnout zejména prostřednictvím dalšího budování kapacit a poskytování technické pomoci členským státům; znovu potvrzuje, že je naprosto nezbytné zavést spolehlivý a transparentní mechanismus pro přesné sledování vyplácení prostředků příjemcům;

41. konstatuje, že zvláštní pozornost musí být věnována venkovským a odlehlým oblastem, oblastem postiženým průmyslovou transformací a regionům, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami, jako jsou ostrovní, nejvzdálenější, přeshraniční a horské regiony a regiony zasažené přírodními katastrofami; zdůrazňuje, že tyto regiony by měly mít k tomu, aby mohly vykompenzovat své zvláštní charakteristické znaky a omezení vyplývající z jejich strukturální, sociální a ekonomické situace, možnost využívat přiměřené finanční prostředky, jak je uvedeno v článku 349 Smlouvy o fungování EU; poukazuje na zásadní význam programu POSEI z hlediska zachování zemědělské činnosti v nejvzdálenějších regionech a z hlediska toho, aby se potraviny dostaly na místní trhy; požaduje navýšení rozpočtu v rámci tohoto programu, tak aby odrážel skutečné potřeby zemědělců v těchto regionech; konstatuje, že od roku 2013 nedošlo k žádnému takovému nárůstu, přestože zemědělci v těchto oblastech čelí v důsledku inflace a změny klimatu vyšším výrobním nákladům; zdůrazňuje rovněž, že zámořské země a území přidružené k EU, jak je uvedeno v článcích 198–204 Smlouvy o fungování EU, by měly mít k dispozici odpovídající finanční prostředky pro svůj udržitelný hospodářský a sociální rozvoj, s ohledem na jejich geopolitický význam pro globální námořní obchodní trasy a zásadně důležitá partnerství, jako jsou partnerství v oblasti udržitelných hodnotových řetězců surovin;

42. opakuje, že programy, politická opatření a činnosti EU by případně měly být prováděny takovým způsobem, aby při plnění jejich cílů byla podporována rovnost žen a mužů; vítá práci Komise na rozvoji začleňování hlediska rovnosti žen a mužů s cílem smysluplně měřit vliv výdajů Unie na rovnost žen a mužů, jak je stanoveno v interinstitucionální dohodě;

43. bere na vědomí, že se předpokládá, že cíl 30 % v oblasti začleňování problematiky klimatu bude v roce 2025 splněn na 33,5 %, zatímco cíl v oblasti biologické rozmanitosti bude v roce 2025 splněn na méně než 8,5 %, a pokud nebudou přijata zvláštní opatření, 10 % cíle se v roce 2026 nepodaří dosáhnout; zdůrazňuje, že v rozpočtu Unie a ve výdajích z nástroje Evropské unie na podporu oživení je třeba neustále usilovat o to, aby bylo dosaženo cílů týkajících se začleňování otázek klimatu a biologické rozmanitosti stanovených v interinstitucionální dohodě;

44. zdůrazňuje, že rozpočet Unie na rok 2026 by měl být v souladu s ambicemi Unie dosáhnout nejpozději do roku 2050 klimatické neutrality, jakož i s mezinárodními závazky Unie, zejména v rámci Pařížské dohody a dohody z Kchun-mingu a Montrealu, a měl by významně přispět k provádění Zelené dohody pro Evropu a Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030;

45. připomíná, že účinného provádění programu lze dosáhnout pouze s podporou ze strany odhodlané správy; vyzdvihuje zásadní práci, kterou odvádějí orgány a decentralizované agentury, a trvá na tom, že k tomu, aby mohly efektivně plnit své úkoly a přispívat k dosažení politických priorit Unie, musejí mít odpovídající personální zajištění a dostatečné zdroje, mimo jiné pokud jim byly svěřeny nové úkoly a mandáty, přičemž je třeba zohlednit inflaci;

46. připomíná, že v souladu s finančním nařízením musí členské státy a Komise při plnění rozpočtu zajistit soulad s Listinou základních práv a respektovat hodnoty Unie zakotvené v článku 2 SEU; zdůrazňuje zejména články 137, 138 a 158 finančního nařízení a připomíná, že Komise a členské státy mají povinnost vyloučit z příjemců finančních prostředků Unie všechny osoby nebo subjekty, které byly pravomocně uznány vinnými z teroristických trestných činů, jakož i ty, které byly pravomocně uznány vinnými z teroristické činnosti, podněcování, napomáhání, navádění k takovým trestným činům, z pokusu o spáchání těchto trestných činů, z korupce či jiných závažných trestných činů; zdůrazňuje, že je třeba zvýšit úsilí v boji proti podvodům jak na úrovni Unie, tak na úrovni členských států, a za tímto účelem zajistit odpovídající finanční a lidské zdroje pokrývající úplnou strukturu Unie pro boj proti podvodům; připomíná, že je důležité poskytnout dostatečné finanční zdroje Programu Unie pro boj proti podvodům;

47. zdůrazňuje význam účinné komunikace a viditelnosti politiky a programů EU pro zvyšování povědomí o přidané hodnotě, kterou EU přináší občanům, podnikům a partnerům;

°
° °

48. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi a Účetnímu dvoru.